

beviisning gaae ud fra, at enhver Officeer i Kampen selv har gjort sin Pligt, forsaavidt han har gjort det Bedste, han kunde gjøre. Det har ganske sikkert ikke manglet paa Dp-offrelse eller paa Mod til at vove sit Liv hveken hos høiere eller hos lavere stillede Officerer, men desuagtet kan der være begaaet Feil, ja endog betydelige Feil. Ved Bedømmelsen af saadanne Forhold kan det ikke negtes, at Retfærdigheden maa tilsiige, at man umuligt fuldstændigt kan opfatte en enkelt Officeers Afsærd ved en saadan Leilighed, naar man ikke har et samlet Overblik over, hvorledes Forholdene i det Hele stillede sig, og hvad Indflydelse den hele almindelige Stilling har udøvet paa den Enkelte. Man er tillige gaaet ud fra, at en saadan Undersøgelse af enkelte Officerers Afsærd, ved Siden af, at det maatte siges, at man ikke derved iagttog Retfærdighedens Fordringer, med Nødvendighed maatte kaste en Uro og Usikkerhed ind i Armeen, saaledes at det i høj Grad maatte stride imod Armeens Tary, hvis det pludselig skulde dukke op, at en enkelt Officeer paa den Maade var bleven fjernet, efter at han i flere Aar havde staaet som en ulastelig Officeer i Armeen. Det var hele denne Dp-fattelse, som jeg troer med Sikkerhed at kunne paastaae var bestemmende med Hensyn til, om der overhovedet skulde gøres noget som helst Skridt fra Thingets Side. Selvfølgelig har det bidraget til at styrke denne Følelse hos En eller Anden, at man har fundet, at Udtalelserne fra den ene eller den anden Side vare af den Bestaaffenhed, at der var blevet fremhævet Feil, hvor man ikke troede, der havde været Feil, eller at der i alt Fald var fremhævet større Feil, end der virkelig havde været; men jeg er overbevist om, at ikke ret Mange ville være istand til at skaffe sig et fuldstændigt klart Billede, eller en correct Dom i saa Henseende. Jeg troer heller ikke, at man kan føle sig særdeles overrasket ved, at der efter en saa skæbnesvanger Dag, efter et saa uhykkeligt Nederlag har kunnet hytte sig forffjellige Domme over, hvor Skylden har været. Ved hvilken uhykkelig Begivenhed, som Krigshistorien har at opvise, er ikke netop dette kommet frem, at, medens Noget have

troet, at Skylden var paa eet Sted, have Andre troet, at den var paa et andet. Der er ingen Tvivl om, at det havde været muligt at føre Forsvaret bedre; dette vil vistnok Ingen, som var tilstede ved Begivenheden, kunne modsiige; men, om der var Skyld i saa Henseende, og hvor Skylden var, er Noget, hvorom det som sagt er umuligt at danne sig en bestemt Forestilling ved, hvad der er fremkommet, og i ethvert Tilfælde maa det, som nu kommer frem, forholdsviis være af temmelig underordnet Betydning. Det Punkt, som jeg først fremhævede, var dog upaatvivlelig det, som gjorde sig stærkest gjældende hos alle dem, baade i og udenfor Folkethinget, som beskæftigede sig med denne Sag; men, mine Herrer, med Hensyn til dette Punkt have vi fra Conseilspræsidenten faaet en saa bestemt, en saa klar, og en saa utvetydig Erklæring, at det forekommer mig, vi ikke i den Henseende kunne vente eller ønske Andet opnaaet. Conseilspræsidenten har nemlig erklæret, at det i meget høj Grad maa beklages, at der er givet Anledning til den Tro, at den saa tid omtalte Afstedigelse havde været motiveret ved den paagjældende Befalingsmands Forhold den 29de Juni paa Als. Han søiede til, at denne Anledning var bleven givet ved en Meddelelse fra en høitstaaende Officeer, som han i stærke Udtryk, eller i alt Fald meget alvorligt, misbilligede, og han forklarede Grunden til denne Misbilligelse; men jeg seer da virkelig ikke, at der er eller billigviis kan være noget Andet at opnaae som Frugt af denne Forespørgsel. Idet jeg derfor har troet, at det vilde være meget vigtigt, om Thinget, hvad jeg heller ikke kan tænke mig Muligheden af, skulde ville gaae ind paa en motiveret Dagsorden i den Form, hvori den igaar blev indbragt, har jeg troet, at det maastee kunde være hensigtsmæssigt i en anden motiveret Dagsorden at redigere den Tanke, som jeg herved har tilladt mig at udtale. Jeg har derfor ladet en saadan motiveret Dagsorden omdele blandt Thingets Medlemmer, og den vil altsaa, forudsat at den motiverede Dagsorden, som først er bragt i Forslag, ikke bliver vedtagen, komme under Thingets Afstemning. Det forekommer mig, at det er den naturligeste og ønskeligste Maade,